

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Theoderici Regis Qvondam Ostrogothorum & Italiae

Cochlaeus, Johannes

Ingolstadii, 1544

VD16 C 4410

De Regali Theoderici Regis Magnificentia Cap. XIII.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb00004354-8

corpore aut qualitate meliora, quamuis paruis sanis animas
libus acquiescant. Quia incerta est uita eorum, quæ nimia fa
tigatione lassantur. Ita fit, ut nec illis desit subuectio necessa
ria, & nullus se læsum tali permutatione cognoscat.

DE REGALI THEODERICI
Regis Magnificentiæ Cap. XIII.

Excellentia
regis Theo.

Q Vanta fuerit huius Regis Magnificentiæ in structuris
& operibus, tum nouis exornandis, tum ueteribus res
parandis, magna ex parte supra commemoratū est, præsertim
in ijs quæ Romæ & Rauennæ fieri curauit. Quanta in pala
tio & in comitatu eius fuerit magnificentiæ, ex Sydonij episto
la & ex quibusdam eius rescriptis conijcere licet. Quanta in
super in donis et legationibus ad diuersos reges & principes,
partim ex historijs, partim ex eius rescriptis cognoscitur.
Nullus enim eo tempore Regum aut principum per uniuersam
Europam illo uel potentia maior, uel armis clarior, uel
fama celebratior, aut opibus affluentior, aut gratia atq; autho
ritate apud omnes ualentior, aut sapientiæ opinione illustris
or. Nos hic pauca, Antiquitatis illustrandæ amore, exempla
recitabimus, quæ prolixitate lectorem non grauent.

Verba Cas
siodori in li
bello de Cō
sulibus.

Refert in libello de Cōsulibus Cassiodorus senator, quod
proximo anno post ipsius Cassiodori consulatum, Florentino
et Anthemio C O S S. Rex Theodericus, filiam suam,
Dominam Amalasantam, gloriosi uiri, Domini Eutharici
Cillicæ (quem ex regali Balthorum Gothicæ gentis familia
ex Hispanijs in spem & successionem regni euocauerat) ma
trimonio copulauerit. Et mox subsequenti anno, eundem
Eutharicum cōsulem designatum Romam miserit, qui mis
rabili gratia senatus & plebis exceptus fuerit ad edendum
fœliciter cōsulatū. Itaq; D. N. Eutharico Cillicæ & Iustino
Areg.

Aug. C O S S. Multa uidit Romæ miracula æditionibus
singulis, stupente etiam Symmacho, Orientis Legato, di-
uitias, Gothis Romanisq; donatas. Dignitates cessit in
Curia, Muneribus Amphitheatralibus diuersi generis feras,
quas præsens ætas pro nouitate miraretur, exhibuit. Cuius
spectaculi uoluptates, etiã exquisitas Aphrica sub deuotio-
ne transmisit. Cunctis itaq; eximia laude cõpletis, tãto amo-
re ciuibus Romanis infederat, ut eius adhuc præsentiam des-
yderantibus, Rauennã ad gloriosi patris remearet aspectus,
Vbi iteratis æditionibus tanta Gothis Romanisq; dona lar-
gitus est, ut solus potuerit superare quem Romæ celebraues-
rat Consulatum. Hæc ibi Cassiodorus.

Qui & in Epistolis quandã erga Herulorũ regem (cuius
nomen non exprimitur) Theoderici magnificentiam, relatu
dignam cõmemorat, Sic enim scripsit ad illum Rex Theo-
dericus. Per arma fieri posse filium, grande inter gentes con-
stat esse præconium. Quia non est dignus adoptari, nisi qui
fortissimus meretur agnosci, in sobole frequenter fallimur,
ignauũ autẽ esse nesciunt, quos iudicia pepererunt. Hi enim
gratiam, nõ de natura, sed de solis meritis habent, quãdo uin-
culo animi obligãtur extranei. Et tanta in hoc actu uis est, ut
prius se uelint mori, quam aliquid asperum patribus uidean-
tur infligi. Et ideo more gentium & conditione uirili, filium
te præsentem munere procreamus, ut cõpetenter per arma na-
scaris, qui bellicosus esse dignosceris. Damus quidem tibi
Equos, Enses, Clypeos et reliqua Instrumenta bellorum, sed
quæ sunt omnimodis fortiora. Largimur tibi nostra iudicia.
Summus enim inter gentes esse crederis, qui Theoderici sen-
tentia cõprobaris. Summe itaq; arma, mihi, tibiq; profutura.
Ille a te deuotionem petit, qui te magis defendere disponit.
Probat tuum animum, & opus nõ habebit obsequiũ. Adops-
tat te talis, de cuius gente tu potius formideris. Nota sunt

Ll ij enim

Adoptio
Regis He-
rulorũ per
arma.

enim Herulis Gothorū, deo iuuante, solacia. Nos arma tibi
dedimus, gentes autem olim uirtutū pignora præstiterunt.
Hæc ad ipsum Herulorum regem.

Humanitas
Theo. erga
Legatos
Herulorū.

Vbi autem illius postea Legati essent in itinere ad ipsum
regem Theodericum, scripsit breuem epistolam Comitibus,
Defensoribus & Curialibus Ticinēsis ciuitatis in hæc uerba.
Ad comitatum supplices Herulos, authore Deo, nostris ue-
nire iussimus constitutis. Quibus nauis est præbenda sub
uectio, ne in patria nostra adhuc prouinciæ suæ laborare ui-
deantur inopia. Itaq; præsentis iussione cōmoniti, & nauis eis
usum usq; ad Rauennatē urbem, et annonas dierū Quinq;
sine aliqua dilatione præstate. Nec aliquid eis necessariū des-
esse faciatis, Quatinus prouinciā se deseruisse ieiunam de
copiā inuētionē cognoscant, sitq; illis uberior peregrina ter-
ra quam patria.

Regalis me-
sa Theo.

Quam magnificus uero fuerit mensæ Regalis apparatus
in palatio, ex formula Comitū patrimonij facile cōiicitur,
ubi inter cætera sic loquitur Rex ad eiusmodi comitē, Trade
etiam militibus tuis quam sectare delegeris animi castitatē.
Quomodo ille iustus potest dici, sub quo non prohibeatur
excedi? Vtere igitur authore Deo concessio tibi feliciter pri-
uilegio dignitatis, Incitet te ad bonorum desyderium, sepis-
sime quod uideris, quia in his quæ feceris, iudex & testis ero.
Nam et si epulas nostras sollicita ordinatione disponas, non
solū nostro palatio clarus, sed & gentibus necesse est reddaris
eximius. Legati pene ex tota Orbis parte uenientes, cum nos-
tris coeperint interesse cōuiujs, admirantur copiose reper-
tum, quod in patria sua norunt esse rarissimum. Stupent etiā
abundantiā unius mensæ, tantas seruentium turbas posse
fatiare, ut iudicent consumpta recrefcere, unde tantæ quæ
probantur exire. Habent nimirum in sua patria quod loquā-
tur, dum parentibus suis dicere gestiunt quæ uiderunt, sic
propemodum

propemodū in toto Mundo celeberrimus redditur, qui pro
uidus nostris apparatus inuenitur. Adde, quod tempora
nostræ lætitiæ, secretaria tua sunt. Cū pectus redditur curis
alienum, & tunc tibi tribuitur suggerendi locus, quando
cunctis admittitur. Merito ut quies iudex tanti apparatus
et epularū, delinitus tibi animus cōcedatur. Hæc tibi,

De magnificentia uero et uarietate regalium donationum
differit idem rex in formula Comitū sacrarum largitionū,
In hæc uerba. Donis præsidere Regalibus Comitū sacrarum
largitionum, iudicia rerum uerba testantur. Quod uere
decorum, uere fuit omnimodis exquisitum, in donorum re-
galium parte sequestratam facere dignitatem, & alterius ho-
norē dicere, dum nos constat dona cōferre. Actus innocens,
pietatis officium. Illud semper ingerere, unde se fama princi-
pis possit augere, Regalibus magna profecto sc̄licitas, mili-
tare donis. Et dignitatē habere de publica largitate. Alij iu-
dices obtemperant residuis uirtutibus regnatoris, hæc sola
est, quæ tantūmodo seruiat ad momenta pietatis. Nihil enim
per ipsam districtum geritur, nil Seuerū forte censetur, sed
tunc obsequitur, quando pro nobis uota funduntur.

Supplicum per te fortunæ erigimus. Calendis Ianuarijs
affatim dona largimur, et lætitia publica militiæ tua est. Verū
hanc liberalitatem nostram alio decoras obsequio, Ut figura
uultus nostri metallis usualibus imprimatur, Monetāq; facis
de nostris tēporibus futura sæcula cōmonere. Et post pau-
ca. Vestis quoq; sacra tibi antiquitus noscitur fuisse cōmissa.
Qui quod ad splendorem Regum pertinet, tuis minus ordi-
nationibus obediret. Curas quoq; littorum aduenticia lucri
prouisione cōmittis. Negociatores, quos humanæ uitæ cō-
stat necessarios, huic potestati manifestū est esse subiectos.
Nam quicquid in uestibus, quicquid in ære, quicquid in ar-
gento, quicquid in gemmis ambitio humana potest habere

LI iij præciosum

Magnificē-
tia Theo. in
donatiōib.

Officium
Comitis sa-
crarum lar-
gitionum.

præciosum, tuis ordinationibus obsecūdat. Et ad iudicium tuum confluūt, qui de extremis Mundi partibus aduenere. Salis quoq; cōmerciū inter uestes sericas & præciosissimā margaritam non inepte tibi deputauit Antiquitas, ut sapiētiā tuam euidenter ostenderet, cui talis species deputata seruiret.

DE EFFICACIBVS REGIS
Theo. mādati et ordinationibus Cap. XV.

Sapientia
iubentis.

Sap. s. c.

Obedientia
Exercitus.

Authoritas & sapientia huius regis longe clarius ex eius Rescriptis, quam ex Historiarū lectione cognoscitur. Quicquid sane ulli uel magno uel paruo Magistratui, aut cuiuslibet conditionis subdito mandauit, mox omni conatu & studio ad effectum & executionem perductum obediēter fuit. Authoritas enim eius omnibus reuerentiæ fuit. Sapientia autem ipsius ita omnia disponebat, ut nulli foret impossibile ipsius mandatū, nec importabile aut dispendiosum executionis onus, Ad imitationem nimirum (quantū humanæ fas est infirmitati) æternæ illius sapientiæ, quæ attingit à fine usq; ad finē fortiter, & disponit omnia suauiter.

Vnde factum est, ut iussa huius regis aut nunq; aut rarissime uacua domum redierint. Quocunq; iussit ire Exercitū, iuit, certo & stato die præfixo, & cum uictoria reuersus est, quantumuis potens & bellicosus esset Rex aut populus, cōtra quē ire iusserat. Nulla sub eo expeditio militaris in uanū cecidit, nulla profectio cassa aut irrita, nullæ in milites inutiliter factæ expensæ: Adeo prudenter sciuit Rex iste uiam modum & formam, qua effici possi quod mandauerat, & nusquam deerat facultas & opulentia, per quā poterat sinem, quem intendebat, attingere. Id quod facilius credet